

Den BARNKONVENTIONELLA lekplatsen

Workshop Baronbackarna, foto Jenny Berntsson

Slutseminarium

Hur skulle våra offentliga rum se ut om barn fick vara med och påverka från början? Seminariet tar sin utgångspunkt i fem lekmiljöer som barn har varit med och gestaltat i Örebro och Kumla. Olika konstnärer har lett processerna och projektet är ett tvärsektorielt samarbete mellan Konstfrämjandet Bergslagen, parkavdelningarna på Örebro och Kumla kommun och ÖrebroBostäder AB. Konstnärer, planerare och parkingenjörer berättar om erfarenheter, målkonflikter och möjligheter. Inbjudna medverkande ger historiska perspektiv och erfarenheter från andra delar av landet. Eftermiddagen avslutas med besök på en utställningen om projektet. Seminariet möjliggörs genom stöd från Allmänna arvsfonden.

Lättare lunch och fika ingår. Seminariet är kostnadsfritt men [föranmälan krävs](#).

Onsdag 15 maj 2024

kl 10:00–15:00, Kulturkvarteret, adress Fabriksgatan 4, Örebro, lokal Akustiken, vån 1.

kl 15:00–16:00 Konstfrämjandet Bergslagens galleri, adress Storgatan 29, Örebro.

Hitta

Kulturkvarteret ligger i centrala Örebro. För den som kommer med tåg till Örebro C: Det tar ca 15 min att gå till Kulturkvarteret. Det går också att ta buss som tar 2 min till hållplats Kulturkvarteret. Buss 1 mot Mosås, läge F, buss 2 mot Brickebacken, läge C, buss 7 mot Björkhaga, läge D, buss 8 mot Björkhaga, läge D. För den som kommer med bil till Örebro: Parkeringshus finns mitt emot Kulturkvarteret på Nygatan 12. Det finns gatuparkering i centrum, parkeringsapp Flowbird.

Program

För de som kommer tidigt finns kaffe, te, vatten och frukt framme utanför seminarielokalen från kl 9:00.

10:00 Introduktion med moderator Veronica Hejdelind. En kort film om Den barnkonventionella lekplatsen visas.

10:15 Inledning av **Mimmi Beckman** som är planerare och ansvarig för att implementera barnkonventionen på Örebro kommuns parkenhet. Hon berättar om viktiga utgångspunkter för projektet och vilka värden som skapas med medskapandeprocesser med barn. Hon introducerar också övergripande lärdomar och målkonflikter som har kommit upp i projektet.

10:40 Risken att göra barn besvikna

Konstnären och projektledaren Jelena Rundqvist och Kumla kommuns landskapsingenjör Ulrika Johansson berättar om hur elever på Tallängens skola lekte fram landskapsarkitekturen till en ny naturlek. De tar upp svårigheter i att kombinera barnens inflytande med vuxnas rutiner och känslor, vikten av personliga möten och gemensam kunskapsutveckling.

11:00 Fika med kaffe, te, kaka och frukt.

11:20 Lite anarki gör leken möjlig

Gunilla Lundahl som är författare och journalist med lång erfarenhet av att skriva om barn och lek ger en historisk tillbakablick. Hur gick Sverige från att vara världsledande i att utveckla utelekmiljöer på barns villkor till att göra standardiserade lekplatser? Hon talar om vikten av att inte separera barn och vuxna i stadsrummet och hur barns utrymme begränsas av många lagar och förordningar.

11:40 Icke-auktoritär stadsplanering

Pontus Johansson är konstnär och barnkulturdesigner och Anna Maria Hellner byggprojektledare på ÖrebroBostäder AB. De berättar om samarbetet med barn och unga i Vivalla, hur en workshop praktiskt går till, varför barn och konstnärer tillför grodperspektiv till landskapsarkitekternas fågelperspektiv, om att översätta barnens idéer i stadsutvecklingen och att som beställare släppa en del av kontrollen.

12:00 Lunch, vegetarisk wrap, bubbelvatten, kaffe och te.

12:40 Lek behöver lösa material

Konstnären Jenny Berntsson har processlett två lekmiljöprojekt. I Baronbackarna har barn från fritidsgården 52:an i ett tidigt skede lagt grunden för en ny lekplats i området. I Hjärstaskogen har elever från Vivallaskolans anpassade grundskola utvecklat en föränderlig lekmiljö i skogen. Hon berättar om vikten av lösa material som ger fantasilekar istället för redskapsstyrd lek, vad som händer när konstnärer aktiverar en plats över en längre tid och hur barn kan vara med och bygga sina egna lekplatser.

13:00 Flexibel anläggning och balanserade riskbedömningar

Gustav Älgå som är parkingenjör och byggprojektledare Örebro kommuns parkenhet, berättar om kommunens arbete med flexibla planerings- och anläggningsprocesser som har underlättat barnens påverkan. En nyckelfråga handlar om att flytta en stor del av gestaltningen från planering till genomförandefas.

Mimmi Beckman berättar om balanserade riskbedömningar med konkreta exempel från Hjärstaskogen där barnen var med och byggde ett vindskydd som uppmuntrade till klättring.

13:20 Anpassa så att alla kan vara med

Konstnärssduon Aguirre & Jonnson berättar om samarbetet med elever på Brickebackens anpassade grundskola och Tullängens anpassade gymnasiebyggprogram. Eleverna var med och utvecklade Äventyrstrappan, en ny aktivitetsmiljö i skogen, i anslutning till bostadsområdet Brickebacken. Aguirre & Jonnson talar om behovet av att sänka tempot, arbeta i elevernas egna trygga miljöer och erfarenheten av hur fritt skapande påverkar koncentrationsförmågan.

13:30 Anpassade klasser i samskapande projekt

Samtal om erfarenheter och slutsatser mellan Aguirre + Jonnson, Jenny Berntsson och Klas Hörlin som är slöjd- och gymnastiklärare på Vivallaskolan.

13:45 *Bensträck, med kaffe, te, vatten, frukt.*

14:00 **Utblick med Sara Stiber**, barnkulturdesigner och verksamhetsledare för Växtverket i Malmö. Hon berättar om hur de inkluderar barn i stadsplaneringen i en större stad, fördelar med att involvera barn i processen, fallgropar i medskapandeprojekt och hur de skapar workshops med jämlika möten och kreativ stämning mellan barn och vuxna.

14:20 Framtid

Vad behöver förändras för att inkludera barns perspektiv i lekmiljöer och samhällsutveckling? Samtal mellan Sara Stiber, Pontus Johansson, Mimmi Beckman, Anna Maria Hellner och publiken.

14:40 Moderator Veronica Hejdelind reflekterar och summerar.

14:50 Promenad till Konstfrämjandet Bergslagens galleri som visar en utställning om Den barnkonventionella lekplatsen, där barnens och konstnärernas process synliggörs.

15:00–16:00 Utställning och mingel på Konstfrämjandet.

Fika med kaffe, te, smörgåsar, kaka och frukt.

Frågor från publiken ingår i slutet av de olika programpunkterna.

Medverkande

Aguirre & Jonnson

är en konstnärduo vars samarbete spänner över 20 år och inkluderar olika material och tekniker som måleri, skulptur, video, installation och offentliga uppdrag. Deras konstnärskap sträcker sig även till relationella projekt, där deltagare i olika åldrar (barn, unga och vuxna) får vara medskapare eller uppleva kreativa processer tillsammans. Aguirre & Jonnsons konstverk är präglade av interaktivitet och en direkt reaktion på den omgivande miljön.

Mimmi Beckman

är planerare på Örebro kommuns parkenhet som har ansvarat för parkenhetens utvecklingsarbete för att implementera barnkonventionen. Hon är en drivande kraft i Sverige för att utveckla lekmiljöer på barns villkor. Hon har under flera år arbetat med konstnärer för att utveckla barns delaktighet och påverkan i sina utelekmiljöer. Hon är aktiv i internationella nätverk som analyserar risk i lekmiljöer och har varit först med att etablera balanserade riskbedömningar i Sverige.

Foto Patrick Kretschek

Foto Richard Etsay

Jenny Berntsson

är konstnär och utvecklingsledare på Resurscentrum Konst, Region Västmanland. Under många år har hon utvecklat sina metoder inom socialt engagerade processer i deltagarbaserade konstprojekt. Hennes arbetssätt sträcker sig bortom den gängse konstscenen och tar sig, genom material, workshops, rumsligheter, koncept och möten, in i samhällskroppen och skapar tillfälliga eller permanenta förändringar. Från gränslös kreativitet/flow till mer konkreta saker som att bygga en lekplats med leken och barnkonventionen som utgångspunkt.

Veronica Hejdelind

har en bakgrund som konstvetare. Idag driver hon, tillsammans med journalisten Dan Hallemar, kontoret HallemarHejdelind. De arbetar med frågor som rör städer, det byggda, det orörda och konst. Veronica är verksam som skribent, utredare, moderator och projektledare. Frågor som rör barns rätt till staden, fysisk planering som främjar folkhälsa, aktiv mobilitet och rätten till bostad ligger henne extra varmt om hjärtat.

Foto Ylva Sundgren

Anna Maria Hellner

är projektutvecklare och projektledare på ÖrebroBostäder AB. Hon har bred erfarenhet av hållbar utemiljöförvaltning och arbetar aktivt med återbruk, lekmiljöer och place making.

Klas Hörlin

är slöjd- och gymnastiklärare på Vivavallaskolan och har samarbetat med Jenny Berntsson i lekmiljön i Hjärstaskogen. Han använder sin slöjdekunskap, hantverket och kroppen som verktyg i mötet med elever i anpassade skolklasser. Han utvecklar sin pedagogiska roll till att bli aktiverare av både plats och elever.

Foto Jenny Berntsson

Ulrika Johansson

är landskapsingenjör på Kumla kommun. Hon är landskapsarkitekt i grunden och har många års erfarenhet från offentlig förvaltning. I sin nuvarande roll arbetar hon med projekt hela vägen från idé till projektering och färdigställande. Ulrika har under åren utvecklat ett särskilt intresse för barns miljöer, fysisk tillgänglighet och kulturarvsfrågor.

Pontus Johansson

är konstnär, barnkulturdesigner och lärare på programmet Child Culture Design, HDK Valand, Göteborgs universitet. Han arbetar plats- och kontextspecifikt. Lek och delaktighet är viktiga aspekter som återkommer i hans projekt. Han tänker att resultatet av ett delaktighetsarbete inte framför allt är något fysiskt, utan kan bli synligt och ta sig alla möjliga former imorgon, nästa år eller om tjugo år. Han utgår från en detalj, det förbisedda, och från det får projekten växa.

Foto Lasse Karlsson

Gunilla Lundahl

är författare och journalist med livslång erfarenhet av att arbeta, forska och skriva om arkitektur, barn och lek. Tillsammans med konstnären Palle Nielsen tog hon in leken i konstrummet med den legendariska utställningen Modellen på Moderna museet 1968, där utställningsrummet fylldes av ett skumgummi-hav som barnen lekte i. 2023 undersökte hon parklekens historia och skrev rapporten Barn i stan–Får de rum?

Jelena Rundqvist

är konstnär och projektledare för Den barnkonventionella lekplatsen. Som konstnär gör hon fysiskt brukbara skulpturer i sten som aktiveras i mötet med användarna. Hon gör offentliga gestaltningar som ofta bygger på samarbeten med barn, där processerna leder fram till lekbara konstverk i barnens utelekmiljöer

Foto elev årskurs 2, Tallängens skola

Sara Stiber

är barnkulturdesigner och verksamhetsledare på Växtvärdet i Malmö, ett kollektiv av designers, pedagoger, landskapsarkitekter, miljövetare och trädgårdsmästare som gör gemensamma utemiljöer; grannskapsträdgårdar, temporära gatuinstallationer och bostadsgårdar. De arbetar för en mer samskapad, barnvänlig och hållbar stad. Just nu projektleder hon *Gatulabba* där barn får bygga sina egna versioner av barnvänliga gator i skala 1:1. Det ska hjälpa beslutsfattare att inse värdet av att förstå barns perspektiv, prioritera deras engagemang och självständiga rörelsefrihet.

Gustav Älgå

är parkingenjör och byggprojektledare på Örebro kommuns parkenhet. Han har varit med och utvecklat kommunens arbetssätt med en flexibel byggprocess som utgår från platsens förutsättningar, där den detaljerade utformningen till stor del löses på plats. Med hjälp av vegetation och naturmaterial skapar han äventyrliga lekmiljöer som bjuder in barnen att uppleva omgivningen med alla sinnen. De nytänkande lösningarna ger ett rikare, grönnare offentligt rum som bidrar med värdefulla ekosystemtjänster, utan att det kostar mer än traditionella lekplatser.

Den BARNKONVENTIONELLA lekplatsen

Naturleken Vildmarken i Älvesta, foto Jelena

Mer information på [Konstfrämjandet Bergslagen](http://KonstframjandetBergslagen)
Kontakt: jelena.rundqvist@konstframjandet.se

Projektets logotyp är skapad av Felicia Bjärmark
Esbjörnsson i samarbete med elever i årskurs 2 på
Tallängens skola.

Workshop Hjärstaskogen, foto Jenny Berntsson

Workshop Brickebacken, foto Aguirre & Jonsson

